

KULMÂKIVI

SUOMEN TEOLOGISEN INSTITUUTIN TIEDOTUSLEHTI
KULMAKIVENÄ ON ITSE KRISTUS JEESUS (EF 2:20)

3/2021

SIUNATTUA KESÄÄ
KAIKILLE!

USKOLLISUUS VÄHÄSSÄ

Aikanamme kaikki halutaan alistaa ihmisten vapaalle valinnalle. Tämä ajattelutapa ui helposti myös uskonnollisen elämän pariin. Kristinuskosta tulee silloin ikään kuin kahvilan tiski, josta valitaan ne leivokset, jotka otetaan ja ne, jotka jätetään hyllyyn. Syntyy omatekoinen leikkaa-liimaa kristinusko, joka silittelee kyllä kaikessa myötäkarvaan, mutta kumisee sisältä ontosti.

Me emme kuitenkaan ole keksineet itse kristinuskkoa tai voi sitä edes muovata. Sen sijaan se on meille annettu ja siksi meidän tulisi pyrkiä säilyttämään mahdollisimman hyvin sen alkuperäinen, ilmoitettu muoto.

Kristinusko on kokonaisuus, jossa kristillisen opin eri osat tukevat toisiaan ja liittyvät toisiinsa. Se on ikään kuin korttitalo, josta on vaikea ottaa yhtä korttia pois romahduttamatta koko taloa. Kun jossakin tietyssä opinkohdassa joustetaan ja annetaan ulkopuolisille vaatimuksille periksi, se väistämättä vaikuttaa kaikkialle muuallekin.

Ainakin se on selvää, että ulkopuoliset vaatimukset eivät koskaan lopu. Jos mukautumisen tielle lähdetään, kristinuskon muuttamiselle ei tule koskaan loppua. Kun tiettyjä vähän hankalina pidettyjä kristinuskon kulmia lähdetään hiomaan pois, huomataan jossakin vaiheessa, että alkuperäistä muotoa ei ole enää ollenkaan jäljellä.

Sen sijaan, että yrittäisimme rakentaa itsemme näköistä kristinuskkoa, meidän tulisi olla vähässä uskollisia. Jeesushan sanoo, että ”joka on vähimmässä luotetta-

va, se on luotettava paljossakin, ja joka on vähimmässä vilpillinen, se on vilpillinen myös paljossa.” (Luuk. 16:10). Monesti uskollisuutemme Jumalan sanalle mitataan juuri niissä pieneltä kuulostavissa asioissa, jotka eivät välttämättä ole kaikista keskeisimpiä.

Ei pidä siis kysyä, että mitä kaikkea voin hioa pois, jotta kristinusko näyttäisi mielestäni jotenkin paremmalta, vaan pikemminkin, miten voisin löytää mahdollisimman aidon ja autenttisen kristinuskon ja olla uskollinen sille. Ehkä silloin Jeesus sanoo: ”Olet hyvä ja luotettava palvelija. Vähässä olet ollut uskollinen, minä panen sinut paljon haltijaksi. Tule herrasi ilojuhlaan!” (Matt. 25:21)

SANTERI MARJOKORPI

28.5.2021

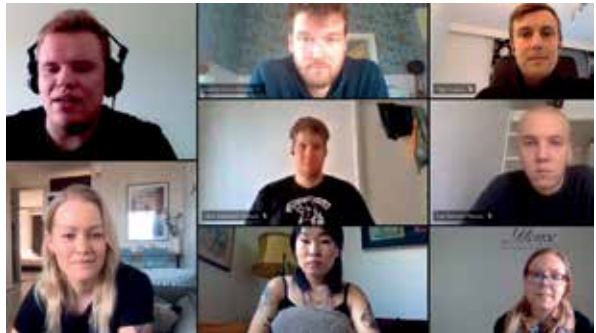
TEOLOGISEN VALMENNUSKURSSI

STI:ssä pidettiin 10.-12.5. valmennuskurssi. Valmennuskurssi pidettiin etäyhteyksin Teams-sovelluksessa. Opettajina toimivat Santeri Marjokorpi, Eetu Lehtinen ja Esa Yli-Vainio. Mukana kurssilla oli parikymmentä opiskelijaa ja lisäksi pari ihmistä osti vielä materiaalit jälkikäteen. Tunnelma oli hyvä ja kurssista annettiin paljon hyvää palautetta.

Teologisen tiedekunnan valintakokeeseen oli ennakkomateriaalina kaksi artikkelia, joita valintakurssilla opiskelimme. Ensimmäinen oli Teemu Pauhan artikkeli Praying for One Umma – Rhetorical Construction of a Global Islamic Community in the Facebook Prayers of Young Finnish Muslims ja toisena Susanna Asikaisen artikkeli Digiraamattu: Pyhä teksti digitaalisessa maailmassa. Niiden lisäksi opiskeltiin yleensä vastaamista pääsykoekysymyksiin ja tentteihin.

TEKSTI JA KUVA:
SANTERI MARJOKORPI

(KUVASSA VALMENNUS-
KURSSIN OSALLISTUJIA
TEAMS-ETÄYHTEYDELLÄ)

NOSTOJA ENSI SYKSYN OHJELMASTA

Syyskauden avajaiset ja kaikkien aikojen kirjakirpputori 1.9. klo 15-18. Avajaisluennon pitäjä ja aihe julkaistaan samalla kun koko syksyn ohjelma julkaistaan.

Herätysliikkeet maallistuvassa ajassa -luentosarja

Luentosarjalla käsitellään herätysliikkeiden lähihistoriaa. Miten herätysliikkeet ovat toimineet ja minkälaisia strategioita ne ovat valinneet maallistuvan ajan keskellä ja liberalisoituvan kirkon sisällä?

Tiistaisin klo 14-16

14.9. TT Martti Arkkila: Evankelisuus etsii linjaansa

21.9. Prof. Jouko Talonen: Körttiläisyys muutoksessa 1900-luvun jälkipuoliskolla

28.9. TT Timo Junkkaala: Oliko viidesläisyys antiteesi 60-luvun radikalisoitumiselle?

5.10. Prof. Jouko Talonen: Lestadiolaisuus muuttuvan yhteiskunnan haasteissa

12.10. TT Timo Laato: Rukoilevaisuus modernin raamattutieteen aikakaudella

Lisäksi luentosarjoja dogmatiikan ydinkohdista, liturgiasta, kirkkorakennusten teologiasta sekä eksegetiikasta. Syksyn ohjelma julkaistaan sen valmistuttua STI:n kotisivuilla todennäköisesti kesäkuun aikana.

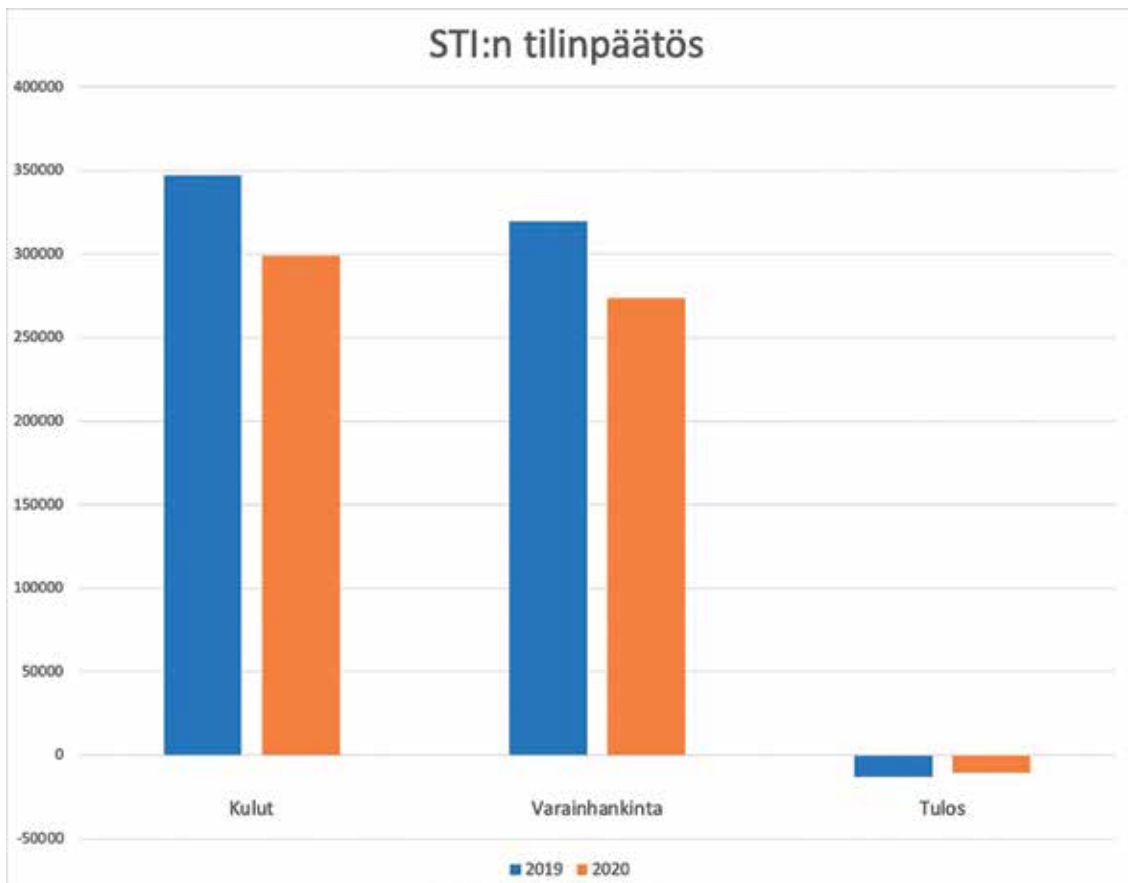
STI:N TILINPÄÄTÖS VUODELTA 2020

Vuonna 2020 STI teki 10261,28 euroa tappiollisen tuloksen. Sekä tulomme että menomme laskivat vuodesta 2019. Tämä johtui pääosin poikkeuksellisesta korona-vuodesta, joka laski merkittävästi kolehtitulojamme. Menoja saimme karsittua lykkäämällä uuden tutkijan palkkaamista syksyllä, kun Timo Eskola jäi eläkkeelle.

Vaikka tappio ei euromääräisesti ole kovin suuri, STI:llä ei ole merkittävää varallisuutta tai taloudellista puskuria, joten käytännössä emme voi tulevaisuudessa tehdä enää vastaavia tappioita. Etenkin kesä on STI:lle taloudellisesti haastavaa aikaa, jolloin vuokra ja palkat pitää

maksaa. Siksi pyydämmeikin taloudellista tukea kesän aikana STI:lle. Voit lahjoittaa STI:lle tämän lehden välissä tulevalla tilisiirtolomakkeella tai STI:n kotisivulla kohdassa lahjoita tai MobilePay-sovelluksella numeroon 51533.

Aiemmassa Kulmakivessä kerroimme, että uusi tutkija on tarkoitus palkata syksystä alkaen. STI:n hallitus kuitenkin päätti kokouksessaan huhtikuussa, että katsomme vielä miten talous kehittyy kesän yli ja miten koronatilanne muuttuu ennen kuin asiasta tehdään lopullinen päätös. Asia palaa siis hallituksen esityslistalle syyskuun kokouksessa. Tiedotamme asiasta heti, kun tiedotettavaa on.

NOSTOJA TOIMINTAKERTOMUKSESTA

STI:n hallitus (kuvassa) keskusteli kokouksessaan mm. viime vuoden toimintakertomuksesta. Toukokuussa pidetyssä kevätkokouksessa toimintakertomus hyväksyttiin, ja se on luettavissa STI:n nettisivuilla.

STI:n toiminnassa koronarajoitukset aiheuttivat monia poikkeuksia ja muutoksia, joita ei toimintasuunnitelmassa osattu ennakoida. Luentoja pidettiin sekä keväällä että loppusyksystä tyhjille saleille tai etäyhteyden välityksellä. Osa luennoista jouduttiin siirtämään keväältä syksylle tai johonkin tulevaan ajankohtaan. Myös STI:n aukioloa vähennettiin tiukimpien rajoitusten aikaan. Silloin kävijöitä oli muutenkin erittäin vähän. Tämän vuoksi STI:n luennoille osallistujien määrät eivät ole vertailukelpoisia aiempiin vuosiin.

Koko vuoden aikana katselukertoja STI:n luentovideoilla oli 94861 (edellisvuonna 64931). Videoita katseltiin

tunneissa 36571 tuntia (edellisvuonna 25877 tuntia).

Vuoden aikana julkaistiin kaksi Iustitia-kirjaa: *”Teologinen testamentti” ja muita esseitä (Timo Eskola, Iustitia 37), *Kirkot muutoksen tilassa – ideologisia konflikteja ja suuria kehityslinjoja (artikkelikokoelma, Iustitia 38). Artikkeleiden kirjoittajina olivat Kaarlo Arffman, Anders Brogren, Timo Eskola, Jukka Kääriäinen, Santeri Marjokorpi, Miikka Niiranen, Tapio Puolimatka, Markku Ruotsila ja Kati Tervo-Niemelä.

STI:n tiloissa varattavia lukupaikkoja oli 22 ja ne olivat kaikki nimellisesti varattuina, mutta koronarajoitusten vuoksi hyvin vähällä käytöllä. Vuoden aikana tietokonealuokka kunnostettiin lukupaikoiksi ja näin lukupaikkojen määrää kasvatettiin edellisvuodesta viidellä.

TEKSTI JA KUVA:
SANTERI MARJOKORPI

HAASTATTELUSSA ELÄKKEELLE SIIRTYVÄ JOUKO TALONEN

Helsingin yliopiston pitkäaikainen kirkkohistorian professori Jouko Talonen jäi tänä keväänä eläkkeelle. Eläkkeelle jäämisen suhteen Talosella on kaksijakoiset tunnelmat.

- Olen ollut hyvin työkeskeinen ihminen ja kun näinä viikkoina olen tyhjentänyt työhuonetta, en ole vielä päässyt eläkkeen makuun. Elän vielä jonkinlaista siirtymävaihetta, Talonen pohtii.

Eläkkeellä Talonen aikoo viedä kesken-eräisiä tutkimuksia loppuun ja jatkaa vielä aiempia. Lisäksi hän vaikuttaa edelleen herätysliikkeessään, STI:ssä ja kirkollisissa aktiviteeteissä.

MERKITTÄVÄ TYÖURA

Talonen teki merkittävän uran Helsingin yliopistossa. Monien epävarmuuksien ja jatkuvien lyhytkestoisten pätkätöiden jälkeen eräänlainen akateeminen lottovoitto oli, kun hän sai vuonna 1992 Suomen akatemian nuoremman tutkijan määraaikaisen paikan. Myöhemmin paikka aukesi varttuneemman tutkijan paikalle ja lopulta professoriksi asti.

Urallaan Talonen on tutkinut herätysliikkeitä ja tehnyt uusia aluevaltauksia esimerkiksi lestadiolaisuuden tutkimuksessa. Muista tutkimuskohteistaan Talonen nostaa esiin Saksan 1800-luvun herätysliikkeet ja etenkin Latvian.

- Olen saanut olla mukana Latvian kirkkohistorian uudelleen elvyttämisessä. Minun ohjaamanani on väitellyt kaksi

latvialaista Helsingissä ja he kantavat nyt soihtua eteenpäin Latviassa, Talonen toteaa.

TEOLOGINEN TIEDEKUNTA SIIRTYY YLEISEN USKONNONTUTKIMUKSEN SUUNTAAN

Talonen kertoo, että yliopistolla oli monia miellyttäviä työkavereita ja opiskelijoita. Toisaalta akateeminen maailma on hyvin kaksijakoinen. Se sisältää Talosen mukaan myös omat kamppailunsa ja sisäpiirinsä, joilta ei siellä voi välttyä.

Talonen näkee, että teologinen tiedekunta on muuttumassa yhä enemmän yleisen uskonnontutkimuksen suuntaan suomalaisen yhteiskunnan kehityksen ja kirkon muutoksen vuoksi.

- Tämä ei merkitse, että perinteistä teologiaa ei tiedekunnassa voisi olla enää ollenkaan, mutta sen painoarvo ei ole sama kuin ennen.

Teologian opiskelijoissa on myöskin tapahtunut muutosta. Herätysliike- ja seurakuntanuoritaustaa on Talosen mukaan yhä harvemmalla opiskelijalla. Teologiaa tullaan lukemaan monista motiiveista ja enemmän yleissivistävässä mielessä, vaikka toki edelleenkin on myös papiksi lukevia. Myös opiskelijoiden kaksijakaisuus on lisääntynyt.

- Joidenkin kohdalla joutuu miettimään, miten on mahdollista, että he ovat päässeet akateemiseen ympäristöön. Toiset taas ovat hyvin lahjakkaita ja ikään kuin

huippuja. Itse olen viime vuosina saanut paljon hyviä kontakteja opiskelijoihin, ja siellä on ollut todella fiksuja ja opiskelijoita, vaikka he tulevat hyvin erilaisista lähtökohdista.

KIRKKO MUUTOKSESSA

Talosen mukaan evankelisluterilaisen kirkon muutos on ollut hänen uransa aikana todella suuri.

- Minut vihittiin papiksi 40 vuotta sitten ja joskus tuntuu, että tämä on nykyään eri kirkko kuin silloin. Ihmisten irtaantuminen kirkosta on ollut käsittämättömän nopea. Totuin nuoruudessa siihen, että 90 prosenttia ihmisistä kuuluu kirkkoon. Samalla myös kirkon sisäinen polarisaatio on kasvanut monessa suhteessa.

Kristinuskon tulevaisuudesta Talonen on ollut varsin kiinnostunut, mutta toisaalta myöntää, että ei ole tulevaisuudentutkija vaan kirkkohistorioitsija.

- Nykyisen kehityksen valossa on hyvin vaikea enää kymmenen vuoden kuluttua puhua evankelisluterilaisesta kirkosta kansankirkkona. Ehkä voidaan puhua kansalaisyhteiskunnan kirkosta. Suurissa kaupungeissa tilanne alkaa olla se, että kirkko on yksi uskonnollinen yhdyskunta muiden joukossa, joskin suurin niistä. Maaseudulla kehitys on ollut kuitenkin vielä toisen suuntaista. Jumalan yllätys on kuitenkin aina mahdollinen, Talonen arvioi.

STI:SSÄ MUKANA

Talonen oli 2000-luvun alkupuolella STI:n hallituksen jäsen. Lisäksi hän on

antanut työpanostaan pitämällä luentoja STI:ssä silloin tällöin. Talonen kertoo käyneensä myös kaikkien pääsihteerien kanssa mielenkiintoisia kirkkopoliittisia ja teologisia keskusteluja.

- STI:n tärkeä tehtävä on olla herätysliikkeiden kokoontumispaikka ja ajatuspaja. Tarvitaan välttämättä perinteiseen luterilaiseen tunnustukseen nojautuvaa teologista keskustelua ja toivottavasti myöskin akateemista keskustelua, Talonen summaa.

HAASTATTELU: SANTERI
MARJOKORPI

KUVA: VEIKKO SOMERPURO
(HELSINGIN YLIOPISTO)

KRISTINUSKOLLA NÄYTTÄÄ USEIN MENEVÄN HUONOSTI

Sanotaan, että historia toistaa itseään. Myös kristillisen kirkon historiassa näyttävät toistuvan tietyt lainalaisuudet, joista voimme oppia paljon.

Meidän aikanamme historiaa usein väheksytään. Ihmiset haluavat katkaista suhteensa menneisyyteen. Tällöin myös kristinusko nähdään historiasta tulevana taakkana, josta pyritään eroon.

Kristitty ei lähde tällaisesta historiatomasta lähtökohdasta, sillä kristinusko ei ole tuore keksintö, vaan edelliset sukupolvet ovat välittäneet sen meille. Emme siis katsele asioita pelkästään nykyhetken näkökulmasta, vaan olemme osa pitkää sukupolvien välistä ketjua, jonka tehtävänä on viedä kristinuskoa eteenpäin läpi aikakausien. Voimme siis oppia paljon aiemmilta sukupolvilta ja arvostaa heidän uskoaan ja työtään.

MENNEISYYDESTÄ EI VOI TEHDÄ IHANNETTA

Kirkon historiaa tarkasteltaessa hyvin usein näyttää siltä, että kristinusko on lähes luhistumaisillaan tai ainakin hyvin suurissa ongelmissa. Tämä ei ole vain meidän aikamme näköala, vaan se näyttää toistuvan ajasta aikaan.

Silloin kun kirkolla näyttää menevän huonosti, teemme helposti menneisyydestä ihannekuvan, joka ei vastaa todellisuutta. Tällöin unohdamme, että syntiinlankeemus on totta kaikkina ai-

koina. Ei ole aikakautta, jolloin ihminen olisi ollut jotenkin vähemmän syntinen.

Kaikkina aikoina kristillinen kirkko on ollut maallisten valtojen ja ideologioiden puristuksessa. Kirkon ongelmat vain vaihtuvat vuosisadalta toiselle. Se, että meidän aikamme ongelmia ei ole ollut samassa mitassa aiemmin, ei tarkoita, että toisina aikoina kirkolla ei olisi ollut mitään ongelmia.

Vanhasta testamentista lähtien Jumalalle uskollisten joukko on ollut usein hyvin pieni jäännös. Samoin varhainen kirkko oli pieni ryhmittymä, jonka tulevaisuus oli hyvin epävarmaa Rooman valtakunnan keskellä. Jo silloin opittiin, että marttyyrien veressä on kirkon siemen eli kirkkoa ei voi tuhota väkivalloin.

Keskiajalle tultaessa kristinuskon ongelmat eivät loppuneet, vaikka se saikin valta-aseman Euroopassa. Rodney Starkin mukaan keskiajalla suurimmalle osalle eurooppalaisia heidän uskontonsa oli sekoitus pakanuutta, kristinuskoa ja taikauskua. Lähes kukaan ei käynyt kirkossa eivätkä ihmiset maaseudulla tienneet juuri mitään kristinuskosta. Papit eivät olleet sen parempia ja yleinen tapojen turmelus levisi kirkon hierarkian huipulle asti.

Keskiaikaa leimaakin kirkkotaistelu ”vallan kirkon” ja ”hurskauden kirkon” välillä. Kirkon hallinto päättyi aristokratian käsiin ja sen seurauksena monet moraalittomat ja kirkon virkoihin sopimattomat miehet ylenivät korkealle. Kirkolliselle

uralle pääsi vaikutusvallan, rahan ja aatelistarvon turvin. Tämän rinnalla eli hurskauden kirkko, joka painotti hyveitä ja vastusti maailmallisuutta. Se yritti uudistaa vallan kirkkoa ja onnistuikin välillä saamaan muutoksia aikaan, mutta oli pääosin marginaalissa. Sen hengellinen elämä kanavoitui pääosin sääntökuntiin (mm. dominikaanit ja fransiskaanit). Osa reformi-innosta valui kirkon ulkopuolisiin harhaoppeihin.

Luther omana aikanaan jatkoi tätä kirkkotaistelua ja valitti yhtä lailla sitä, että tavallinen kansa ei tiedä kristinuskosta mitään. Luther oli niin kauhistunut aikansa turmeluksesta, että ajatteli maailmanlopun koittavan hänen elinaikanaan tai heti sen jälkeen.

Lähemmäksi tätä päivää tultaessa 1800-luvun Suomessa herätysliikkeiden perustajat olivat samantyyppisissä ongelmassa kirkon ja valtion kanssa kuin ne ovat tänäänkin. 1900-luvulla puolestaan maalliset ideologiat hyökkäsivät voimakkaasti kristinuskoa vastaan. Merkittävimpinä niistä kansallissosialismi ja kommunismi. Kumpikaan ei saanut kristinuskoa nujerrettua.

KRISTINUSKO SÄILYY

Kaikkina aikoina kristinusko on ollut haastettuna ja sillä on aina ollut ongelmia. Siitä huolimatta se tulee kestäämään maailman loppuun asti, sillä siitä on Herramme lupaukset. Todellinen kristinusko on näissä myllerryksissä ja maailman valtojen keskellä ollut aina pienen vähemmistön uskonto. Läpi historian Jumalalle uskollisten joukko on ollut pieni ”jäännös”. Siksi meidän ei tule pelätä sitä, että olemme tänäänkin vähemmistössä. Kristuksen tavoin hänen seuraajansa joutuvat marginaaliin ja saavat kärsiä kaupungin ulkopuolella.

Jumala on kuitenkin maailmanhistorian Herra, jolla on kaikki vallassaan. Hänellä on usein taskussaan yllätyksiä. Kristinuskon säilymisessä tai menestymisessä on lopulta kyse aina Jumalan työstä, joka ylittää sen, mitä osaamme kuvitella. Siksi ei tule menettää toivoaan.

Teksti perustuu Ryttylässä Apologiafoorumissa 25.4. pitämäni opetuksen ”Maailman pyöriä kääntävät teot”

TEKSTI: SANTERI MARJOKORPI
KUVA: JPLENIO / PIXABAY.COM

HERRA, ANNA PALVELIJASI LÄHTEÄ RAUHASSA – STIGA SAI KOTIINKUTSUN

Rovasti Stig-Olof Fernström sai kotiinkutsun lauantaina 8.5.2021. Stiga oli STI:n pitkäaikaisin hallituksen jäsen ja hän johti myös työvaliokuntaa neljällä eri vuosikymmenellä. Hän syntyi Helsingissä pappisperheeseen vuonna 1941, isä Frej oli herätyshenkinen pappi ja myös äidinisä Edvin Wirén oli pappi ja tunnettu raamatunopettaja. Isoisä Edvin rukoili Stigan lapsuudessa, että myös tyttärenpojasta tulisi raamatunopettaja, mikä rukous toteutui Stigan myöhemmän elämän aikana.

Stiga oli hyvin kielitaitoinen ja jo varhain matkustellut ihminen, heti ylioppilaslakin saatuaan hän lähti vuodeksi USA:han stipendiaattina ja myöhemmin hän opiskeli niin Tunisiassa kuin Israelissakin. Hän tunsikin Raamatun alkukielet hyvin mutta toimi myös virallisena kääntäjänä ruotsiksi, suomeksi, englanniksi ja ranskaksi.

Opiskeluaikanaan Stiga vieraili rovasti Urho Muroman kotona Raamattua oppimassa, ja häneen vaikutti myös 60 vuotta sitten 1961 julkaistu Oulun profetia Jeesuksen veren suojasta. Opintojen jälkeen Stiga vihittiin papiksi vuonna 1968 ja hän meni samalla naimisiin Stinansa kanssa. Jo opiskeluaikana 1960-luvun puolivälissä Stiga oli mukana perustamassa OPKO:a ja hän toimi myös Kansanlähetyksen varhaisina vuosina mm. lähetysliikkeenä ja raamattukoulun rehtorina. Herätysliiketehtävien välillä hän palveli kahteen otteeseen lyhyitä aikoja itähelsinkiläisessä

Matteus församlingenissa. Stigan omat muistot herätysvuosista ehdittiin julkaista Kristet perspektiv –lehdessä, jonka toimittussihteerinä hän toimi 25 vuoden ajan aina sairastumiseensa asti.

Kansanlähetyksen hajaannuksen jälkeen Stiga löysi paikkansa Luthers Inremission –järjestöstä, joka lähetti perheen lähetystyöhön Senegaliin Suomen lähetysseuran kautta. Stiga toimi SLS:n palveluksessa vuosina 1974-1989 ja vielä uudestaan 2000-2001. 1980-luvulla Stiga viimeisteli UT:n käännöksen sereren kielellä; koko Raamattu julkaistiin serereksi vuonna 2007. Stiga osallistui myös VT:n käännöstyön loppuvaiheeseen ja aivan

vuoden 2020 alussa, juuri ennen koronapandemian puhkeamista, Fernströmit vierailivat Senegalissa jäähyväiskäynnillä.

Kun Stiga ja Stina olivat palanneet Suomeen, tuli heistä Lukas församlingenin uskollisia palvelijoita. Ensin Stiga palveli kirkkoherran viransijaisena, mutta pian hänet jo valittiin kappalaiseksi. Kirkkoherrana hän palveli seurakuntaa vuodesta 1996 aina eläkkeellä siirtymiseen asti vuonna 2006. Ulla-Christina Sjömanin 1970-luvulla aloittamat esirukousillat saivat Stigan kokosydämisen tuen, ja kun Ulla-Christina siirtyi sivuun vetovastuusta, oli Stiga yksi esirukoustyön jatkajista Munkkivuoressa/Munkkiniemessä.

Stiga piti laajasti yhteyttä kieli- ja tunnustuskuntarajojen yli: hänellä oli epätavallisen laajat kontaktiverkostot myös suomenkieliseen herätysliikeväkeen, ja suomenruotsalaisten vapaakirkkojen kanssa hän piti yhteyttä jokasyksyisten Keswick-päivien järjestelyissä. Stiga oli monella tavalla viidennen herätysliikkeen nestori Porvoon hiippakunnassa, mutta hän toimi raamatunopettajana myös evankelisen liikkeen piirissä.

Opin tuntemaan Stigan ensi kertaa STI:n hallituksessa 2000-luvun alussa, kun istuin mukana opiskelijajäsenenä. Myöhemmin hän oli vaimoni kotiseurakunnan Lukas församlingenin kirkkoherra, johon seurakuntaan minäkin liityin sittemmin. Syksyllä 2006 suoritin teologiharjoitteluni seurakunnassa ja muistan Stigan rauhallisena ja hengellisenä isänä, joka rohkaisi minua ja rukoili kanssani, kun keskustelimme. Stigan eläkkeellelähtöjuhla oli esikoisemme elämän ensimmäinen jumalanpalveluskäynti, siunattu muisto sekini. Usean vuoden ajan istuimme sa-

massa suunnitteluryhmässä järjestämässä suomenruotsalaisten herätysliikkeiden yhteisiä kirkkopäiviä, jotka kotiutuivat Lukas församlingenin seuraajaan Petrus församlingeniin 2010-luvulla. Stiga luki Raamattua lectio continuana ja hän aloitti kokoukset aina jollain tuoreella lukukappaleella ja siihen liittyvällä hyvällä sanalla. Stiga keräsi ja lahjoitti postimerkkejä lähetystyölle vuosien ajan, ja kun olin hakemassa postimerkkejä viimeisen kerran Fernströmien kodista ennen pääsiäistä, keskustelimme hengellisistä lauluista ja tulevasta taivasmatkasta. Stiga oli väsynyt mutta valmis kohtaamaan Vapahtajansa, päätimme yhteisen hetkemme Lasse Lucidorin virren sanoihin:

*Vaan riemulaulu sydämeni täyttää,
niin ihanalta autuus taivaan näyttää,
on siellä kirkkaus ja kunnia,
sen omillensa antaa Jumala.*

(Virsi 615:5)

TEKSTI: TUOMAS ANTTILA,
USKONNON LEHTORI, TM
KUVA: STI ARKISTO

TIEN AUKAISIJAN ASKELISSA

En ole varmaan ainut, jonka elämää pandemian aikana on leimannut jonkinlainen näköalattomuuden tunne. Ehkä sinultakin on joskus kysytty tuo vaikea kysymys, että “Missä näet itsesi viiden vuoden kuluttua?”. Tällä hetkellä moni varmasti vastaisi tuohon kysymykseen syvällä hiljaisuudella. Tulevaisuudennäkymien ollessa sumun peitossa mieli täyttyy herkästi epäilyksen ja epävarmuuden tunteista.

Todellisuudessaan tulevaisuus on meiltä kaikilta hämärän peitossa – niin pandemian aikana kuin muulloinkin – eikä kukaan voi todella tietää, mitä se tuo tullessaan. Kristittynä ajattelen, että ainoastaan näkemällä sen, mitä Jumala on jo tehnyt ja mistä me olemme tulleet, me voimme tietää, minne olemme menossa. Tässä mielessä ainoastaan katsomalla taaksepäin me voimme nähdä myös eteenpäin ja tietää, mihin suuntaan kulkea.

Miten me osaamme sitten väistää kaikki ne kuopat ja esteet, joita emme kykene näkemään? Profeetta Miika sanoo, että “Tien aukaisija käy heidän edellensä. – Heidän kuninkaansa käy heidän edellään, ja Herra heitä johdattaa.” (Miika 2:13). Tulevaisuus ei ole Jeesukselta sumun peitossa, vaan Hän tietää ja näkee kaiken. Meidän tehtävämme on opetella näkemään korvillamme, koska ainoastaan kuulemalla Hänen sanaansa me pysymme oikealla tiellä. Jeesus sanoo: “Minun lampaani kuulevat minun ääneni, ja minä tunnen ne, ja ne seuraavat minua. Ja minä annan heille iankaikkisen elämän” (Joh. 10:27–28).

STI on ollut merkittävä tuki minulle opintojeni aikana monella tapaa. Hyvät työskentelytilat, loistava kirjasto ja lämmin ilmapiiri ovat esimerkkejä tästä. Tärkeimpänä kuitenkin olen pitänyt sitä Jumalan sanalle rakentuvaa opetusta, jota olen saanut kuulla niin paikan päällä kuin nyt etäyhteyksienkin välityksellä. Jumalan sana on sellainen sana, joka vie avaralle paikalle, antaa tulevaisuuden ja toivon; ja mikä parasta — Jumalan sana kestää iankaikkisesti! Kuljetti elämä meitä minne tahansa, kun näemme itsemme Kristuksessa ja pysymme Hänen äänensä kuuluvilla, olemme varmasti oikealla tiellä.

TEKSTI JA KUVA: DANIEL SALO,
TEOLOGIAN OPISKELIJA

”JUOSKAA SIIS NIIN, ETTÄ VOITATTE SEN”

SLEF osallistuu Run for Missions -(#R4M-juoksu) kampanjaan yhdessä kaikkien kirkon virallisten lähetysjärjestöjen kanssa. Aion itsekin juosta lähetysten hyväksi. Valmistautuessani kampanjaan olen ajatellut 1 Kor. 9:24–25 jakeita:

”Tiedättehän, että vaikka juoksukilpailussa kaikki juoksevat, vain yksi saa palkinnon. Juoskaa siis niin, että voitatte sen! Jokainen kilpailija noudattaa lujaa itsekuria, juoksijat saavuttaakseen katoavan seppeleen, me saadaksemme katoamattoman. Minä en siis juokse päämäärättömästi enkä nyrkkeillessäni huido ilmaan. Kohdistan iskut omaan ruumiiseeni ja pakotan sen tottelemaan, jottei itseäni lopulta hylättäisi, minua, joka olen kutsunut muita kilpailuun.”

Paavalilla on tätä sanoessaan mielessään antiikin ajalta tunnetut Isthmian kisat. ”Stadionilla”, toisin sanoen urheilukentällä, pidettiin kilpailuja voimistelussa, hevosurheilussa ja musiikissa. Juoksukilpailun pituus oli 185 metriä ja kilpailu oli kivenkovaa. Ei ollut mahdollista vaellella sinne tänne vaan piti koko ajan olla maali tähtäimessä ja valita sinne lyhin reitti. Osallistujat panostivat paljon voittamiseen alistuen kovaan treenaamiseen ja itsekuriin.

Mutta elämä on enemmän kuin liikuntaa. Paavali kirjoittaa tässä itse asiassa kristityn elämästä. Emme voi vaellella sinne tänne ja kulkea tuulen mukana, minne se meitä viekään. Ei! Tarvitsemme taivaallisen päämäärän, jota kohti juosta kurinalaisesti ja sitkeästi.

Teksti löytyy vakavassa asiayhteydessä. Paavali kuvaa kuinka kaikki israelilaiset, jotka jättivät orjuuden ja epäjumalanpalveluksen Egyptissä, tulivat kastetuiksi Moosekseen pilvessä ja Punaisessa meressä (1.Kor. 10:1-2). He kaikki saivat samaa hengellistä ravintoa

ja samaa hengellistä juomaa, ja Kristus kulki heidän kanssaan. Kuitenkin suurin osa heistä jäi autiomaahan eikä saavuttanut määränpäättä. He jäivät epäjumalanpalvelukseen ja haureuteen, kiusasivat Kristusta, valittivat eivätkä luottaneet Jumalan lupauksiin. Paavali tiivistää: *”Nämä tapahtumat ovat varoittavia esimerkkejä, ja ne on kerrottu ojennukseksi meille, joiden osana on elää lopun aikoja.”* (1 Kor. 10:11)

Kristittyinä meillä on kutsumus taistella syntiä vastaan, erityisesti omassa elämässämme. Sitä uutta elämää, jonka olemme saaneet kasteessa, voimme ravita lukemalla Raamattua, rukoilemalla, käymällä ehtoollisella ja vaalimalla kristittyjen yhteyttä.

Rakas ystävä, mikäli pelastus ja voitto riippuisi itsestämme, niin kukaan ei pääsisi taivaaseen. Ainoa toivomme perustuu Kristuksen sovitustyöhön Golgatan ristinpuulla, siihen ansaitsemattomaan armoon, jonka Jumala osoittaa meille julistaessaan meidät vanhurskaiksi, puhtaksi ja tahrattomiksi Jeesuksessa Kristuksessa. Tämä oli arvokas aarre Paavalille, joka aiemmin elämässään oli joutunut ekseskiin. Toivon, että tämä on arvokas aarre myös sinulle?

TEKSTI: ALBERT HÄGGBLÖM
TOIMINNANJOHTAJA, SLEF
(RUOTSISTA KÄÄNTÄNYT KIRSI KURU)
KUVA: OVE LILLAS

UUSI IUSTITIA TILATTAVISSA

Timo Eskola, *Arvosodan aikakausi: Kirkko jälkikristillisen kulttuurin puristuksissa*.

Arvoliberalismin aikakausi on synnyttänyt kovia jännitteitä niin yhteiskunnassa kuin kirkkojen piirissä. Polarisoituminen on ollut voimakasta. Taistelua käydään erityisesti sosiaalisessa mediassa.

Dosentti Timo Eskola hakee kirjassaan selitystä tilanteelle länsimaiden aatehistoriallisesta taustasta. Arvokonflikti nousee postmodernin ideologian aallosta. Jotkut ovat puhuneet suoranaisestä arvosodasta, jonka keskellä monet maat tällä hetkellä elävät. Kirjassa käsitellään niin Derridan kehittämää merkityksen purkua kuin Butlerin Hankalan sukupuolen feminismiä. Kirkkojen toiminnan kannalta erityistä tässä asetelmassa on se, että yksi keskeinen jakolinja kulkee kristinuskon kohdalla. Kirkko edustaa monille suurta kertomusta, joka tulee kaataa.

Eskola kiinnittää huomiota siihen, että ajallemme on tyypillistä vaikuttamisen keinojen nopea muuttuminen. Demokraattisen päätöksenteon välineet ovat menettäneet merkitystään. Ne ovat korvautuneet sosiaalisen median keinoilla ja suoralla vaikuttamisella. Arvokonflikti näkyikin erityisesti internetissä.

Kiistan aiheet käsittelevät yleensä seksuaalisuuden eri piirteitä. Subjektia korostavalle ajallemme on tyypillistä, että keskustelun ytimessä on kysymys identiteetistä. Sitä korostavat myös ne nimikkeet, joiden alla taistelua käydään: gender-ideologia, inklusivismi, identiteettipolitiikka, woke ja cancel-kulttuuri. Ihmiset hakevat oikeutta yksilön omiin kokemuksiin. Ideologian piirteet näkyvät jo ministeriöissä, Kuntaliiton sivuilla ja THL:n tasa-arvosanastossa.

Polarisoitunut keskustelu ei ota yleensä huomioon, että kyse on samalla sananvapaudesta ja usein myös uskonnonvapaudesta. Kirjassa haetaan sekä selitystä jännitteille että ratkaisua kunnioittavan vuoropuhelun edistämiseksi.

Saamme kirjat painosta näillä näkymin 14.6., minkä jälkeen alamme postittaa tilauksia.

Voit tilata kirjan STI:stä: puh. 09 668 9550 tai kirsi.kuru@sti.fi

Hinta on **20 euroa (opiskelijat 15 euroa)**.

Hintaan lisätään postituskulut.

PÄÄSIHTEERIN VIERAILUT

21.8. Luento, hengelliset syventymispäivät,
Suomen Raamattuopisto

22.8. Luento ja paneelikeskustelu, Raamattu- ja
lähetysteologiset päivät, Karkun evankelinen opisto

11.9. Luento, Päälystön hengelliset päivät, Suomen Raamattuopisto

Osoite

Kaisaniemenkatu 13 A 4. kerros
00100 Helsinki

Sähköposti ja puhelin

sti@sti.fi, etunimi.sukunimi@sti.fi
09 668 9550

Kotisivu

www.sti.fi

Pankkitilit

Danske Bank:
FI74 8000 1100 5642 45, BIC: DABAFIHH

Nordea:
FI66 1555 3000 1169 14, BIC: NDEAFIHH

Kokoaikaiset työntekijät

pääsihteeri Santeri Marjokorpi
sihteeri Kirsi Kuru

Aukiolo: Lukukausien aikana klo 9–19. Kesän
aukiolo mainittu tämän lehden takasivulla.

Teologinen tutkimus- ja koulutuskeskus.
Luentotoimintaa, kirjasto ja lukusali sekä
seurakuntavierailuja

Julkaisee IUSTITIA-nimistä teologista
aikakauskirjaa. Tiedotuslehti KULMAKIVI
lähetetään tukijäsenille kuusi kertaa vuodessa.

Hallituksen puheenjohtaja

puheenjohtaja Lauri Vartiainen, SRO

Jäsenjärjestöt

Laestadianernas Fridsföreningars Förbund
Lähetysyhdistys Kylväjä
Lähetysyhdistys Rauhan Sana
Länsi-Suomen Rukoilevaisten Yhdistys
Suomen Ev.lut. Opiskelija- ja Koululaislähetys
Medialähetys Sanansaattajat
Suomen Ev.lut. Kansanlähetys
Suomen Luterilainen Evankeliumiyhdistys
Suomen Raamattuopisto
Svenska Lutherska Evangeliföreningen i Finland

Talous vapaaehtoisen kannatuksen varassa.

Vuositukijäsenmaksu 40 euroa (opiskelijat 10
euroa, yhteisöt 100 euroa, ainaisjäsenyys 800
euroa). STI ottaa vastaan kirjalahjoituksia,
avustuksia ja testamentteja.

Rahankeräyslupa RA/2018/904

Poliisihallituksen arpajaishallinto myönsi
STI: lle uuden rahankeräyksen 4.11.2020. Lupa
on toistaiseksi voimassa oleva. Varat käytetään
teologiseen ja pastoraaliseen koulutukseen, ju-
listus- ja julkaisutoimintaan, kirjastopalvelujen
ylläpitämiseen sekä palkka- ja hallintokuluihin
siltä osin kuin kulut palvelevat varsinaista yleis-
hyödyllistä käyttötarkoitusta.

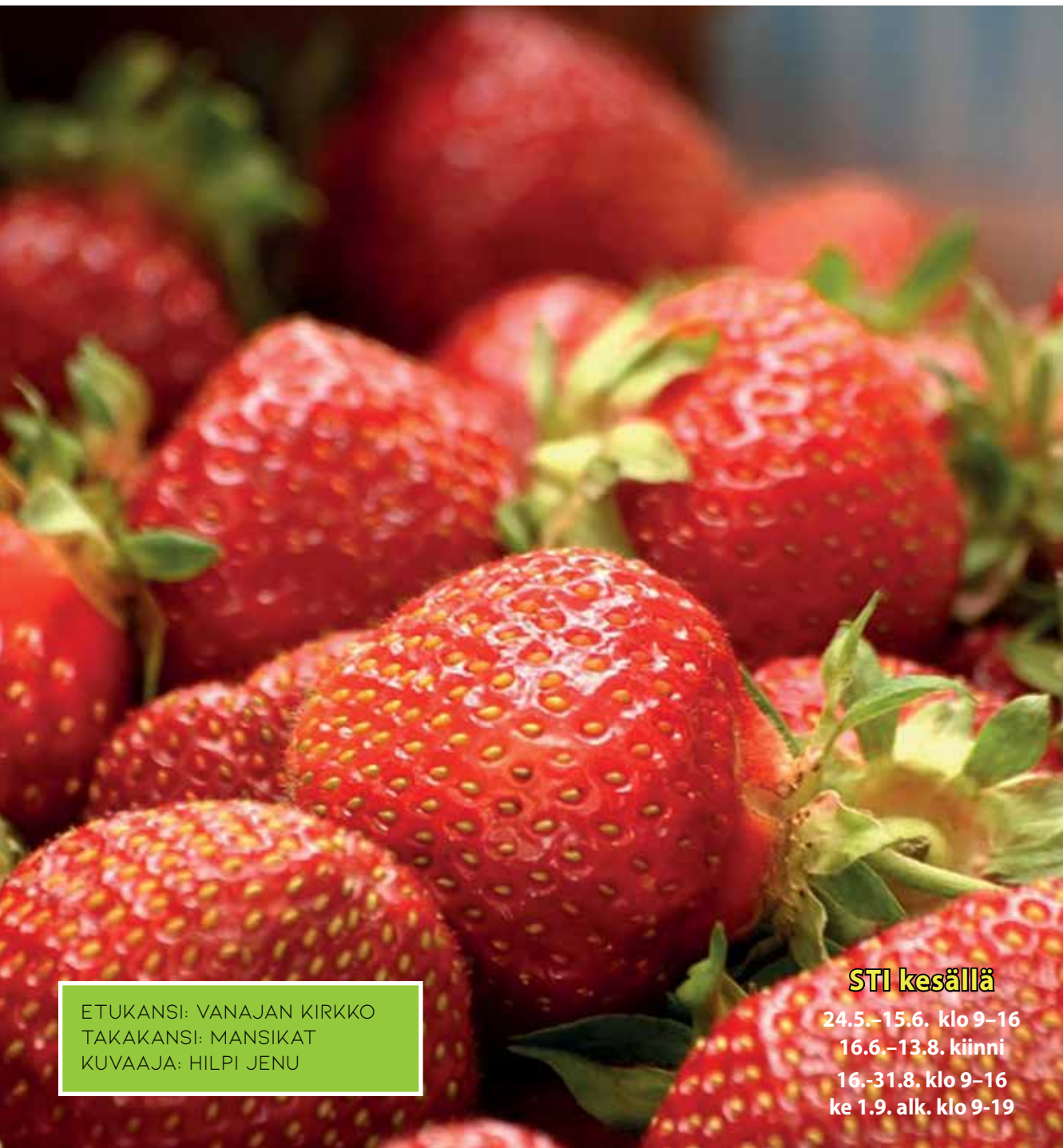
Taitto Kirsi Kuru

Painopaikka Kirjapaino Hermes Oy
ISSN-L 2243-0733, ISSN 2243-0733 (painettu)
ISSN 2243-0741 (verkkojulkaisu)

SUOMEN TEOLOGINEN
INSTITUUTTI
KAISANIEMENKATU 13 A
00100 HELSINKI

Posti Green

ETUKANSI: VANAJAN KIRKKO
TAKAKANSI: MANSIKAT
KUVAAJA: HILPI JENU

STI kesällä

24.5.–15.6. klo 9–16

16.6.–13.8. kiinni

16.–31.8. klo 9–16

ke 1.9. alk. klo 9–19

SEN SUVEN SULOISUUTTA TOIVOSSA KATSELEN, KUN KERRAN KAIKKI UUTTA
ON MAASSA AUTUUDEN. JUMALA VOIMALLANSA LUO UUDEN TAIVAAN, MAAN
JA KIRKKAUDELLANSA NE TÄYTTÄÄ KOKONAAN. (VIRSI 620)